

Riigikogu kultuurikomisjoni istungi protokoll nr 18

Tallinn, Toompea
Algus 14.00, lõpp 15.30

Teisipäev, 15. september 2015

Juhataja: Laine Randjärv

Protokollija: Merje Noorlind

Võtsid osa: Aadu Must, Heidy Purga, Jaak Madison, Jevgeni Ossinovski, Kalle Muuli, Krista Aru, Mailis Reps, Viktoria Ladõnskaja, Yoko Alender, Angelika Berg (nõunik-sekretariaadijuhataja), Atko-Madis Tammar (nõunik)

Puudus: Märt Sults

Kutsutud: Eesti Lasteaednike Liidu juhatuse esimees Liili Pille ning esindajad Evelin Sarapuu, Ave Ruul, Merit Kvats ja Marju Järvpõld, Eesti Maaomavalitsuste Liidu tegevdirektor Ott Kasuri ja haridusnõunik Taimi Saarma, Eesti Linnade Liidu nõunik Hille Ilves ning Haridus- ja Teadusministeeriumi peaspetsialist Tiina Peterson (1. päevakorrapunkti juures)

Osales: Riigikogu pressinõunik Kati Varblane

Päevakord:

1. Eesti Lasteaednike Liidu kollektiivne pöördumine Riigikogule

1. Eesti Lasteaednike Liidu kollektiivne pöördumine Riigikogule

Kutsutud külalised tutvustasid komisjonile Eesti Lasteaednike Liidu kollektiivset pöördumist. Eesti lasteaednike Liit on teinud Riigikogule ettepaneku kehtestada riiklikult kõigile lasteaiaõpetajatele põhikooli ja gümnaasiumi õpetajatega võrdne riiklik töötasu alammäär üle Eesti. Samuti soovivad nad sätestada koolieelsete lasteasutuste rahastamise sarnaselt munitsipaalkoolide rahastamisega. Kollektiivsele pöördumisele on alla kirjutanud 27 156 inimest. Toodi välja, et lasteaiaõpetajate töö sisu reguleerib alushariduse riiklik õppekava.

Haridus- ja Teadusministeeriumi peaspetsialist Tiina Peterson selgitas, et riik toetab kohalikke omavalitsusi praegu lasteaia- ja hoiukohtade loomisel, õpetajate täienduskoolituse ja eesti keele kui teise keele õppe võimaldamisel. Lisaks on kavandamisel kõigile lastele alushariduse võimaluse loomine aasta enne kooli. Lasteaiaõpetajatele palga maksmine on kohaliku omavalitsuse ülesanne. Seadus võimaldab lasteaiaõpetajate esindajatel pidada omavalitsustega palgaläbirääkimisi ja ministeerium panustab, et suurendada lasteaiaõpetajate esindusorganisatsioonide võimekust olla omavalitsustele ja riigile tugev partner. Petersoni

sõnul vajab valdkond terviklikku uuendamist ja selleks on valmimas alushariduse kontseptsioon.

Eesti Linnade Liidu nõuniku Hille Ilvese sõnul on Eesti Lasteaedade Liidu algatus väga hea ning lasteaednikud võiksid asutada ametiühingu, kes neid palgaküsimustes esindab. Lasteaednikud tõid välja, et palgaläbirääkimiste kulg ei sõltu pelgalt lasteaednike võimekusest, pigem on küsimus omavalitsuste prioriteetides. Leiti ka, et seadus jätab lahtiseks, kes on lasteaednike esindajad, keda on mõeldud läbirääkimispartneriteks, praktika on erinevates omavalistustes erinev (nt alusharidusjuhtide esindajad, lasteaedade esindajad jne).

Laine Randjärve küsimusele kohalike omavalitsuste hoiakute kohta vastati, et Eesti Maaomavalitsuste Liidu liikmed on erineva võimekusega, kuid soovivad jätkuvalt jätta alushariduse tagamist ja rahastamist oma pädevusse.

Mailis Repsi küsimusele lasteaiaõpetajate kvalifikatsiooninõuete kohta vastati, et lasteasutuse õpetaja ja üldhariduskooli õpetaja kvalifikatsiooninõuded ei ole võrdsed. Lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuded on bakalaureusekraad ja pedagoogilised kompetentsid. Kõrghariduse nõue kehtib alates 2013. a septembrist ja kohaldub neile, kes asuvad tööle sellest hetkest. Varasemalt kohaldus lasteaiaõpetajatele haridusnõudena nõ keskeriharidus.

Yoko Alenderi küsimusele, kas haldusreformi käigus on käsitletud ka alushariduse rahastamise teemat vastati, et otseselt mitte. 2009. aastast kogemus tekitas usaldamatust, kui riikliku programmi raames toetati ühekordse neid omavalitsusi, kes tõstsid lasteaednike palkasid, teatud riiklike vahenditega. Kuna järgmisel aastal riigieelarvest sellist toetust ei antud, pidid omavalitsused ise leidma vahendid ka selle palgaosa katmiseks, mille eelmisel aastal kattis riigieelarveline toetus. See pani omavalitsused väga raskesse olukorda ja enam sellise käiguga kaasa ei tulda. Lasteaednike esindajad viitasid, et riigil on jätkuvalt võimalik toetust maksta (KELS § 27 lg 1¹).

Mailis Reps tõi välja, et on kolm võimalust, kuidas olukorda lahendada - esiteks luua üldhariduskoolidega sarnane riiklik süsteem (sihtotstarbeline palgaraha lasteaedade jaoks riigieelarvest), teiseks kehtestada omavalitsustele kokkuleppeline palga alammäär, mille riik kompenseerib, suurendades omavalitsuste tulubaasi või kolmandaks rahastada riiklikult lasteaedade viimast rühma. Kasuri toetas mõtet, et riik annab haridustoetuse haldusülesannete täitmiseks ning omavalitsusel on otsustusvabadus.

Laine Randjärve sõnul tuleb lasteaednike palgaküsimust analüüsida koos komisjonis ettevalmistatava hariduse üldise rahastamise ja seadusandlusega ning koostöös kohalike omavalitsusi esindavate liitudega. Komisjoni liikmete sõnul on oluline, et omavalitsuse juhid lasteaednikega läbi räägiks ning pöördumiste autoritelt paluti edasist teavet, kuidas järgmise aasta eelarveläbirääkimiste käigus lasteaednikke palgaläbirääkimistele kaasatakse.

Otsustati:

1.1 Võtta teadmiseks (konsensus).

(allkirjastatud digitaalselt)

Laine Randjärv

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Merje Noorlind

Protokollija